

Landelijke inventarisatie
export en verwerking
dierlijke mest
2018

Landelijke inventarisatie export en verwerking dierlijke mest 2018

- Fosfaat: overschot, export en verwerking 2017
- Stikstof: overschot, export en verwerking 2017
- Mestbewerkingsinstallaties
- Ontwikkelingen exportmarkten
- Vooruitblik 2018 -2019
- Conclusies

Fosfaat: overschot 2017

	2014	2015	2016	2017
Aanvoer fosfaat				
Fosfaatuitscheiding ⁴⁾	171,7	180,1	175,2	169,0
Dierlijke mestimport ³⁾	1,3	1,3	1,2	1,4
Gebruik kunstmest ^{1), 4)}	13,7	9,2	9,2	9,2
Co-substraten vergisting ^{2), 4)}	3,6	4,6	4,1	3,1
Overige aanvoer ^{1), 4)}	6,9	6,9	6,9	6,9
Totaal aanvoer fosfaat in Nederland	197,2	202,0	196,5	189,6
Plaatsingsruimte fosfaat				
Plaatsingsruimte landbouw ⁴⁾	137,5	135,1	134,3	135,4
Plaatsing hobbybedrijven en particulieren ^{1), 4)}	5,3	5,3	5,2	5,2
Plaatsing natuurterreinen ^{1), 4)}	1,2	1,2	1,3	1,3
Totaal plaatsingsruimte fosfaat in Nederland	144,0	141,6	140,8	141,9
Nationaal fosfaatoverschot	53,2	60,4	55,7	47,7

(in mln kg fosfaat)

Fosfaat: export en verwerking 2017

	2014	2015	2016	2017
Export dierlijke mest via registratie VDM's ³⁾	32,1	38,4	41,9	40,2
Aanvoer naar mestverbranding ²⁾	9,4	9,3	8,7	8,7
Aanvoer naar mestkorrelaars ¹⁾	4,6	5,5	5,9	6,5 ⁴⁾
Totaal export en verwerking	46,1	53,2	56,5	55,4

(in mln kg fosfaat)

Mestverwerkingsovereenkomsten 2017

Concentratiegebied	VDM code 61	DPO	Totaal
Zuid	21,2	7,8	29,0
Oost	7,8	3,0	10,9
Overig	6,9	1,1	8,0
Totaal Nederland	36,0	11,9	47,9

(in mln kg fosfaat)

Stikstof: overschot 2017

	2014	2015	2016	2017
Aanvoer stikstof				
Stikstofuitscheiding ⁴⁾	486,7	497,5	504,3	512,0
Stikstofverliezen in stal en opslag ⁴⁾	-62,9	-64,3	-65,0	-66,2
Dierlijke mestimport ³⁾	2,2	2,2	2,2	2,4
Co-substraten vergisting ^{2), 4)}	3,6	4,2	3,9	3,2
Totaal aanvoer stikstof uit dierlijke mest in NL	429,6	439,6	445,4	451,4
Plaatsingsruimte stikstof				
Plaatsingsruimte dierlijke mest landbouw ⁴⁾	382,2	389,7	383,7	384,1
Plaatsing hobbybedrijven en particulieren ^{1), 4)}	12,8	12,5	12,7	12,7
Plaatsing natuurterreinen ^{1), 4)}	3,5	3,3	3,8	3,8
Totaal plaatsingsruimte dierlijke mest in NL	398,5	405,5	400,2	400,6
Nationaal stikstofoverschot dierlijke mest	31,1	34,1	45,2	50,8

(in mln kg stikstof)

Stikstof: export en verwerking 2017

	2014	2015	2016	2017
Export dierlijke mest via registratie VDM's ⁵⁾	36,3	42,8	44,1	40,3
Aanvoer naar mestverbranding ⁴⁾	10,6	11,0	10,8	10,8
Aanvoer naar mestkorrelaars ³⁾	5,7	6,8	7,4	8,0 ⁶⁾
Mestverwerking overige ²⁾	9,9	10,4	9,1	9,1 ¹⁾
Totaal export en mestverwerking	62,5	71,0	71,4	68,2

(in mln kg stikstof)

Overzicht fosfaat en stikstof 2017

	Fosfaat	Stikstof
Nationaal overschot	47,7 (-14%)	50,8 (+12%)
Export en verwerking	55,4 (-2%)	68,2 (-4%)
Mestverwerkingsovereenkomsten	47,9 (+2%)	

(in mln kg fosfaat en stikstof)
(% 2017 t.o.v. 2016)

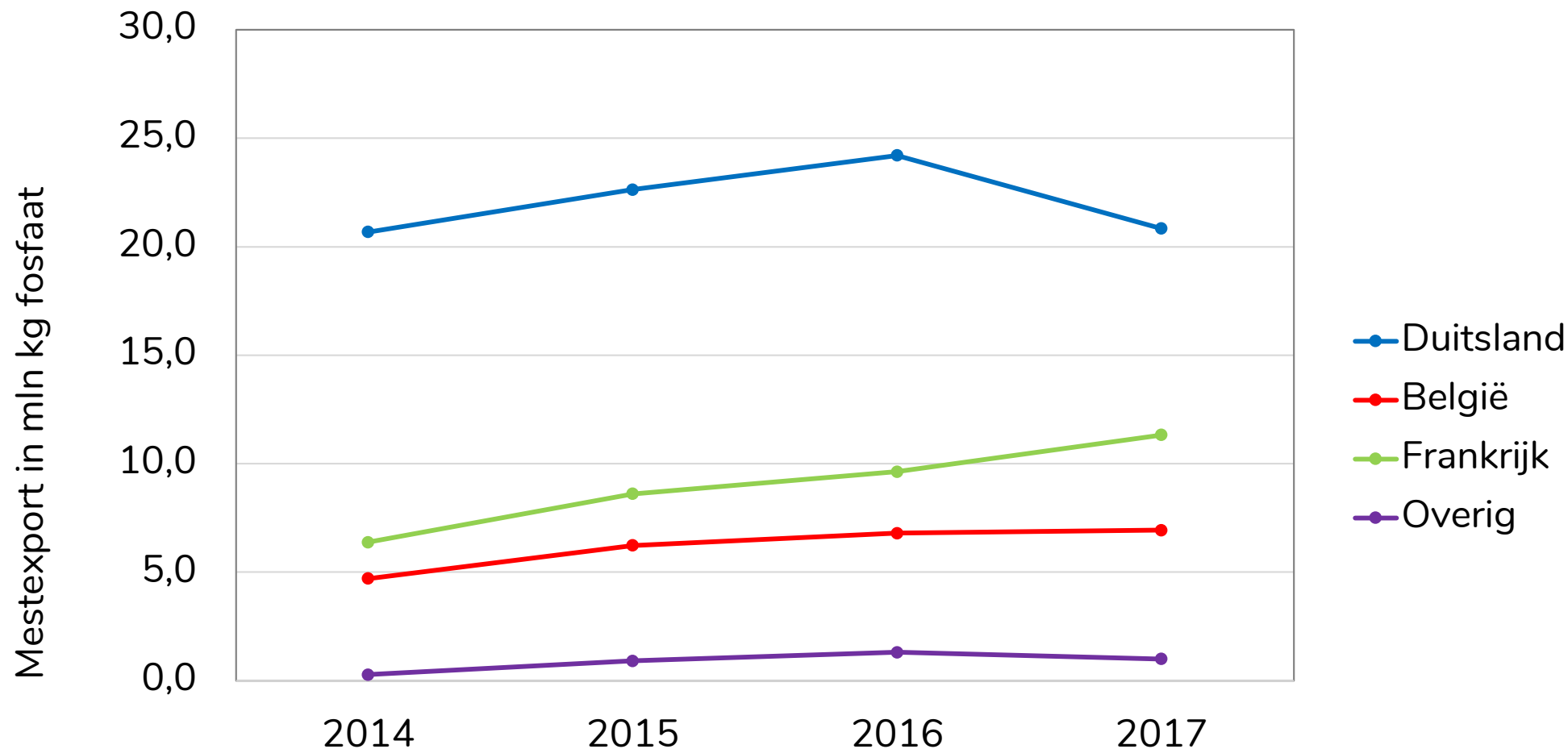
Mestbewerkingsinstallaties 2017

Sectie	Erkend verwerkte mest	Niet-erkend verwerkte mest	Subtotaal per sectie
Vervaardiging van organische meststoffen en bodemverbeteraars	47	0	47
Biogasinstallatie	53	43	96
Composteerinstallatie	40	0	40
Totaal	140	43	183

(aantal bedrijven)

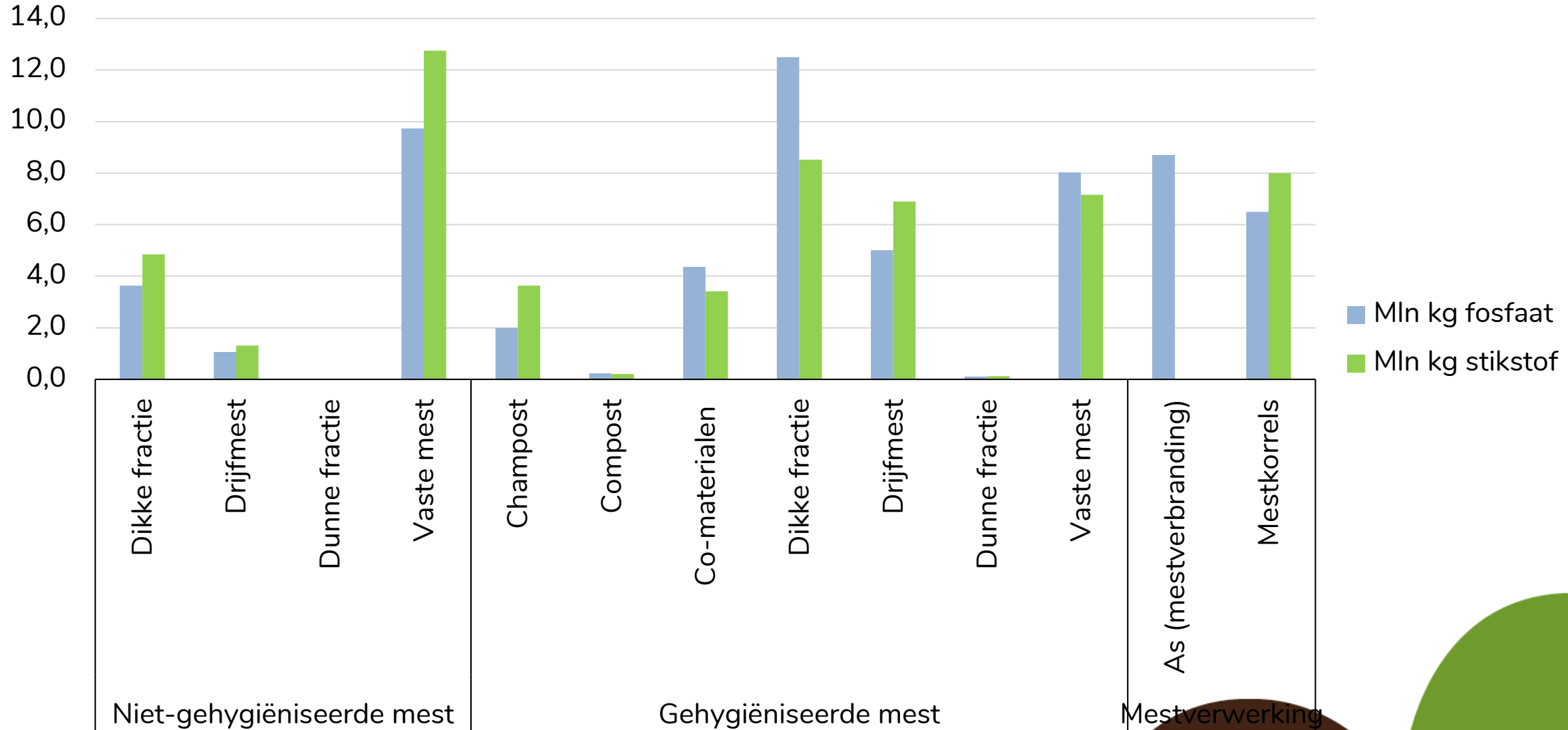
Export dierlijke mest per land per jaar

(m.u.v. as en mestkorrels)

Mestexport naar hygiënisatie, mestsoort

Vooruitblik overschot 2018 – 2019

	2017	2018	2019
Aanvoer fosfaat			
Fosfaatuitscheiding ⁴⁾	169,0	166 ¹⁾	165
Dierlijke mestimport ³⁾	1,4	1,3	1,3
Gebruik kunstmest ^{1), 4)}	9,2	9,2	9,2
Co-substraten vergisting ^{2), 4)}	3,1	3,1	3,1
Overige aanvoer ^{1), 4)}	6,9	6,9	6,9
Totaal aanvoer fosfaat in Nederland	189,6	186,5	185,5
Plaatsingsruimte fosfaat			
Plaatsingsruimte landbouw ⁴⁾	135,4	134,2	133,0
Plaatsing hobbybedrijven en particulieren ^{1), 4)}	5,2	5,2	5,2
Plaatsing natuurterreinen ^{1), 4)}	1,3	1,3	1,3
Totaal plaatsingsruimte fosfaat in Nederland	141,9	140,7	139,5
Nationaal fosfaatoverschot	47,7	45,8	46,0
(in mln kg fosfaat)			

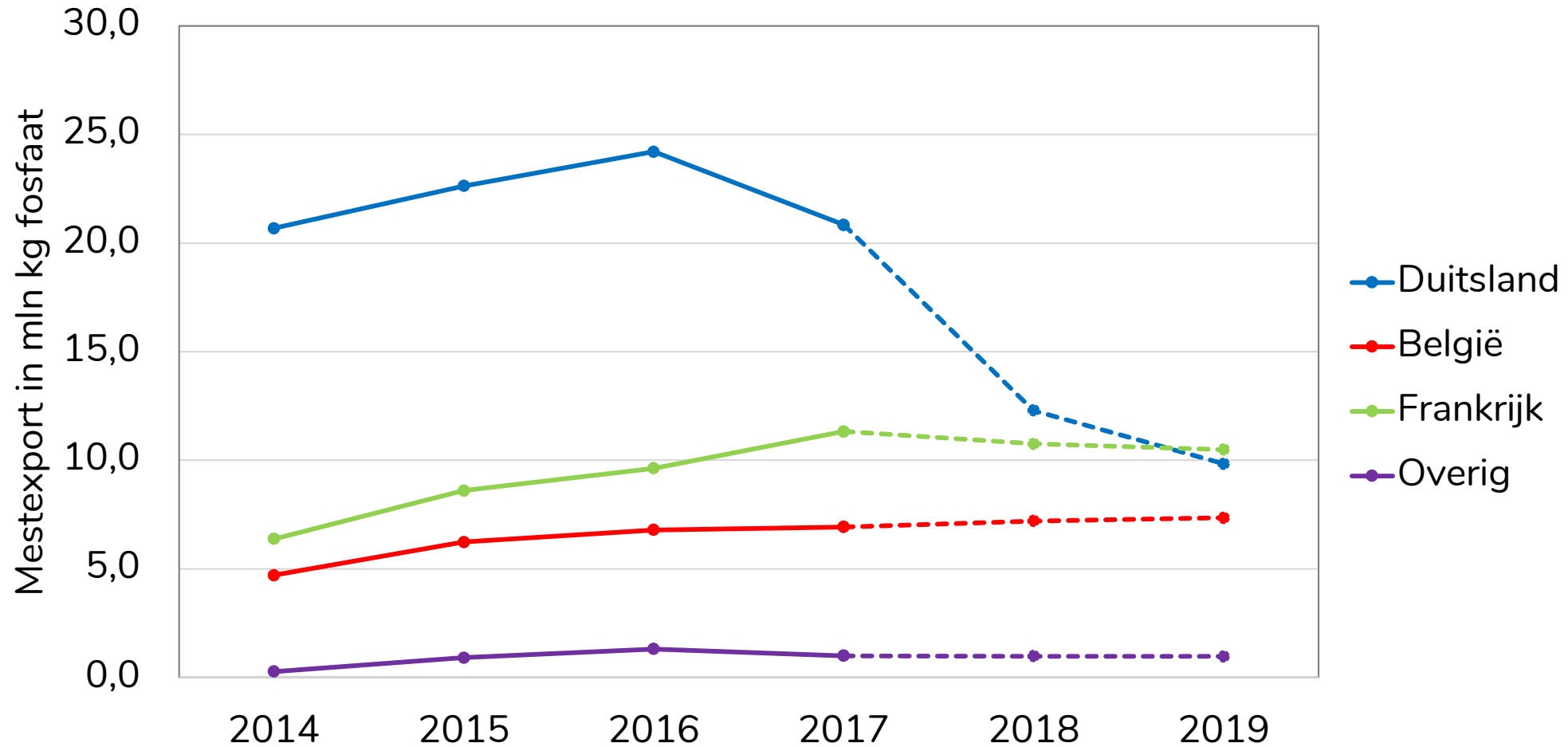
Vooruitblik: export en verwerking 2018 - 2019

	2017	2018	2019
Export dierlijke mest via registratie VDM's ³⁾	40,2	31,3	28,7
Aanvoer naar mestverbranding ²⁾	8,7	9,0	9,0
Aanvoer naar mestkorrelaars ¹⁾	6,5	7,2	7,9
Totaal export en verwerking	55,4	46,9	44,6

(in mln kg fosfaat)

Vooruitblik export 2018 – 2019

(m.u.v. as en mestkorrels)

Conclusies 2017 (1)

- Nationaal fosfaatoverschot is 47,7 miljoen kg fosfaat (-14%)
- Kg fosfaat in mestverwerkingsovereenkomsten is 47,9 miljoen (+2%)
- Gerealiseerde export en mestverwerking is 55,4 miljoen kg fosfaat (-2%)
- Op nationaal niveau is voldaan aan de mestverwerkingsplicht
- Nationaal stikstofoverschot uit dierlijke mest is 50,8 miljoen kg (+12%)
- Gerealiseerde export en mestverwerking is 68,2 miljoen kg stikstof (-4%)
- Duitsland blijft in 2017 de belangrijkste exportmarkt voor fosfaat uit zowel niet-gehygiëniseerde als gehygiëniseerde dierlijke mest.
- Aanvoer naar mestkorrelbedrijven 2017 is 6,5 miljoen kg fosfaat (+10%)
- Aanvoer naar mestverbranding 2017 is 8,7 miljoen kg fosfaat (0%)

Conclusies 2017 (2)

- 183 bedrijven in NL met erkenning NVWA voor het be- of verwerken van mest in een biogas- of composteerinstallatie of bedrijf voor de vervaardiging van organische meststoffen en bodemverbeteraars
- Hiervan hebben 140 bedrijven een erkenning voor verwerkte mest. 43 biogasinstallaties hebben erkenning voor onverwerkte mest
- Vooruitblik 2018 en 2019 nationale fosfaatoverschot naar 46 miljoen kg fosfaat in 2019. Export en mestverwerking gaat in 2019 naar 45 miljoen kg fosfaat, dat is onder het niveau van het nationaal fosfaatoverschot

Dank voor uw aandacht

NCM - 4 december 2018